Időszaki kiállítás: A harcunkat megharcoltuk!

2011/09/20 - 2012/03/24

[1]“A nemzet emlékezete a Rákóczi-szabadságharcról a hagyományokban, az írók, költők, festők alkotásaiban, filmrendezők műveiben, s az egyes évfordulókon és különböző alkalmakon elhangzott beszédek és vélemények végtelen kórusában egyaránt kifejezésre jut. Úgy, hogy az egymást váltó képekre az adott kor is rávéste vonásait. Gazdag kincseket rejtő területe ez a múltnak.” *R. Várkonyi Ágnes*

ÉDER GY.
2011. szeptember 20-tól 2012. március 30-ig
"A harcunkat megharcoltuk"
A Rákóczi-szabadságharc emlékezete
Országos Széchényi Könyvtár
Plakát- és Kisnyomtatványtár kiállítása
oszk.hu, nemzetikonyvtar/twitter.com

[2]

2011-ben emlékezünk a Rákóczi-szabadságharc bukásának 300. évfordulójáról. “*A harcunkat megharcoltuk*” - *A Rákóczi-szabadságharc emlékezete* című kamarakiállítás az országos szinten több helyütt is rendezett ünnepségekhez, megemlékezésekhez kapcsolódik. A tárlat az OSZK Plakát- és Kisnyomtatványtár anyagán keresztül kívánja bemutatni és felidézni a Rákóczi-szabadságharc időszakát, koncentrálva az emlékezeti helyekre és személyekre.

A dokumentumtípusok tekintetében az anyagok széles körét: metszeteket, litográfiákat, képeslapokat, ponyvákat, plakátokat, ex libriseket és egyéb kis- és aprónyomtatványokat felvonultató kiállítás felidézi a szabadságharc jeles hadvezérei közt II. Rákóczi Ferenc, Bercsényi Miklós, Bottyán János, Esze Tamás, Vay Ádám alakját. L. Rohbock metszetein keresztül a kuruc kor neves váraiba: Árva, Huszt, Sümeg, Esztergom, Kassa, Marosvásárhely stb. ad betekintést. A történeti ív a szabadságharc kitörésén, Rákóczi Lengyelországból való hazahívásán (1703) keresztül a főbb csatahelyek, kuruc-labanc összecsapások, országgyűlések, a kiváltságolt települések bemutatásán át a szatmári béke megkötéséig (1711) terjed, de szerepelnek a száműzetés évei is. Külön tárló és plakátok mutatják be a szabadságharc kultuszát, a főbb emlékezeti éveket (1903, 1906, 1935, 1953, 1976, 1985), II. Rákóczi Ferenc és bujdosótársai hamvainak 1906-os újratemetését a kassai dóm altemplomában. A kiállítás a Rákóczi témát feldolgozó filmek közül több plakáttal is felidézi a “Rákóczi hadnagyá”-t.

A Rákóczi-szabadságharc, Rákóczi fejedelem emlékét mint a lázadó magatartás jelképét hosszú ideig háttérbe szorították, az osztrák-magyar kiegyezéstől kezdve szabadult fel ez a korszak a “negatív bélyegzettség” alól. A tárlat hozzájárul a kuruc korról való nemzeti emlékezet ápolásához, R. Várkonyi Ágnes történészt, a kor kutatóját idézve: “A nemzet emlékezete a Rákóczi-szabadságharcról a hagyományokban, az írók, költők, festők alkotásaiban, filmrendezők műveiben, s az egyes évfordulókon és különböző alkalmakon elhangzott beszédek és vélemények végtelen kórusában egyaránt kifejezésre jut. Úgy, hogy az egymást váltó képekre az adott kor is rávéste vonásait. Gazdag kincseket rejtő területe ez a múltnak”.

És hogyan értékelhetjük ezt a szabadságharcot? A Rákóczi-szabadságharc a Habsburgok abszolutisztikus kísérletének áldozatául eső Magyarország valóságos kérdéseit fogalmazta meg, melyek közül a legfontosabb a szabadság kérdése volt. A szatmári béke, a Rákóczi-szabadságharcot közös megegyezéssel lezáró békeegyezmény a bécsi abszolutista uralkodóház és a magyar rendi alkotmányosság közötti kompromisszum eredményeként született. Kölcsönös engedményeken alapult, melyek értelmében a magyar rendek lemondtak az ország függetlenségéről, cserébe a bécsi udvar lemondott Magyarország területén az abszolutista kormányzatról, vagyis elismerte az országnak a Habsburg-birodalmon belüli rendi önállóságát. Méltán állíthatjuk hát a kiállítás címéül választott Ady-versből idézve: “Mi a harcunkat megharcoltuk…”.

Jó időtöltést kívánunk a kiállítás megtekintéséhez!

A kiállítás kurátora: Vasné Tóth Kornélia, az OSZK, Plakát- és Kisnyomtatványtárának munkatársa.

Megtekinthető: 2012. március 30-ig, a Plakát- és Kisnyomtatványtár előtti térben *[3], a könyvtár nyitvatartási idejében. Látogatóink részére a belépőjegy ára 400 Ft. Beiratkozott olvasóknak a belépés díjtalan.*

Figyelmükbe ajánljuk, hogy a kiállításhoz tematikusan kapcsolódik a Zeneműtár Rákóczi-induló [4]ról szóló összeállítása.
2011/09/04 - 09:50

Forrás webcím: https://oszk.hu/kiallitasok/idoszaki-kiallitas-harcunkat-megharcoltuk

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Rakoczi-Plakat-kis.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/Rakoczi-Plakattar-2011-09-20.jpg
[3] https://oszk.hu/../../sites/default/files/5_szint_szines.pdf

[4] http://www.oszk.hu/kiallitasok/idoszaki-kiallitas-rakoczi-indulo
[5] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2011